

לא העת להיסוסים: טראמפ אמנם מאיים על חמאס, אבל ישראל משדרת מסרים סותרים

15.02.2025 | written by אלי קלוטשטיין

בהרבה מאוד מובנים, ישראל הגיעה לצומת מכריע בכל הקשור להחלטה לאן מועדות פניה במערכה בעזה. בניגוד לעבר, בנקודת הזמן הנוכחית מוכרחה ישראל להפגין נחישות ואחריות, להחליט מה תעשה ² ולדבוק בקו זה.

הרגע הנוכחי בולט בכמה ממדים. מבחינת צבאית, הסכם הפסקת האש בעזה שוחק את ההישגים שצבר צה"ל במהלך חודשי כל המלחמה. ככל שיחלוף הזמן ותימשך הפסקת האש הזמנית, ימשיך ארגון הטרור חמאס להדק את ההגנות שלו, להסתיר עוד יותר את החטופים שנתרו ברצועה ולאין את ההצלחות של הצבא הישראלי בעזה.

המשך הפסקת האש, במובן זה, מפחית את הסיכויים של הצלחת יעדי המלחמה, ובעיקר יאריך בטווח הארוך את משך הזמן שיידרש להשלמתם, אם תחליט הממשלה לחזור ללחימה.

נקודה מכרעת אחרת קשורה לחטופים עצמם: כפי שניתן היה להתרשם ממצבם של החטופים האחרונים שהשתחררו מידי חמאס, הזמן כעת דוחק יותר מאי פעם.

לא ברור כמה עוד יוכלו לשרוד יתר החטופים בתנאים שבהם הם מוחזקים וכלואים, והמשך ה"טפוף" שבמסגרתו משוחררים בכל פעם רק אחדים מהם מהווה סכנת חיים לכל מי שנתר מאחור.

במובן זה, ההיסוס של הממשלה אם להמשיך בעסקה ואם לקדם את שלב ב' שלה, שבו ישוחררו יתר החטופים, עלול להעמיד בסכנת חיים אמיתית רבים מאלה שיישאר במנהרות החשוכות של חמאס. ייתכן שזהו הרקע לאולטימטום שהציב הנשיא **דונלד טראמפ**, שהבין כי מצבם של החטופים לא מאפשר עוד את משיכת המגעים לאורך זמן ² ואם לא ישוחררו כעת, ייתכן שלא ישרדו עוד זמן רב.

ואכן, דבריו של הנשיא מובילים אותנו לממד הבא: הזירה המדינית. ישראל ניצבת כעת בפני דילמה שבמסגרתה האמריקנים דוחקים בה לפעול מהר יותר ובהחלטיות גדולה יותר, ודווקא אנו אלה שמהססים.

טראמפ עומד מאחורי ישראל כפי שאולי לא ניצב מאחוריה אף נשיא אחר מעולם. הוא מאיים על חמאס שיפתחו עליו שערי הגיהנום אם לא ייענה לדרישותיו לשחרור מיידי של כל החטופים, ואילו הממשלה הישראלית מוסיפה להסס ולשדר מסרים סותרים.

לא ברור אם ברצונה להיצמד לאיום של טראמפ ולחזור למלחמה אם לא ישוחררו כל החטופים,

או שתסכים להמשיך במתכונת הנוכחית של טפטוף החזרת החטופים. גם לא ידוע אם ישראל מנסה למשוך זמן במהלך הדיונים על יישום השלב השני בהסכם מול ארגון הטרור, או שבכוונתה של הממשלה לחזור ללחימה באופן מיידי.

הדברים נכונים גם באשר לחזונו של טראמפ ביחס לעתיד הרצועה ופינוי התושבים ממנה. אף שישראל באופן רשמי סיפקה כמה הצהרות על תמיכתה בתוכנית, לא ברור כיצד מעשיה בשטח משתלבים איתה, ומה פעולותיה ליישום התוכנית לפינוי הרצועה מתושביה.

אף שלא ברור אם מתווה זה אפשרי כלל, המשך השיח עליו וקידומו הוא סימן חיובי: הוא מעביר את נטל ההוכחה למדינות ערב ולפלסטינים, מחייב אותם לחשוב על רעיונות מחוץ לקופסה, ומוציא אותם מאזור הנוחות שבו הם דבקים אך ורק בפתרון היבש והנושן של שתי המדינות, שספק אם רלוונטי למציאות הנוכחית.

על רקע הדילמות האלה, ישראל ניצבת כעת בצומת שבו היא נדרשת להכריע לאן מועדות פניה. הגיעה העת להחליט. האם תלך להסכם כולל עם חמאס, על כל ההשלכות והמחירים שיש לכך, או שתחזור ללחימה וחימוש המערכה הצבאית עד לניצחון? האם תבחר לאמץ את האולטימטום של טראמפ, או שתפעל בניגוד לרוח הדברים שאמר ² וגם במקרה הזה עלולות להיות השלכות מדיניות לא פשוטות לה?

ישראל אינה רוצה להיראות כמי שלא מיישרת קו עם נשיא כמו טראמפ, והיא גם לא יכולה להיתפס הססנית יותר ממנו. ניסיון העבר מלמד שהאמריקנים מעריכים החלטיות ונחישות, וגילויי חולשה נתפסים כסימנים שליליים.

אומנם לא טראמפ הוא שצריך לתת דין וחשבון לתושבי המדינה בסופו של דבר, וישראל היא זו שנושאת את נטל הלחימה ואת המשמעויות השונות של חידוש המערכה.

במקביל, הממשלה והמדינה הן גם אלה שאחריותן להחזיר את החטופים הביתה, והן אף מחויבות לדאוג לשלוםם וביטחונם של יתר תושבי עוטף עזה, כלל אזור דרום ישראל והמדינה כולה.

זמן רב יושבת ישראל על המדוכה, ולא מכריעה לאן פניה. האפשרויות השונות לגיטימיות כולן, ולכל אחת מהן יש יתרונות וחסרונות, מחירים והזדמנויות. העיקר הוא לראות את המציאות נכוחה, לקיים דיון מושכל ומיודע על ההשלכות השונות, ולבחור באחת הדרכים. זו כבר לא העת להיסוסים. יהיה אשר יהיה הקו המדיני והצבאי שבו תבחר הממשלה, היא צריכה לפסוע בו כעת.

פורסם במעריב, בתאריך 15.02.2025.